

การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

Development Guidelines for the Participation of the Community In Education Environmental School of schools Secondary Educational Service Area Office 21

อมรรัตน์ โคตรชมพู¹, ภมรพรรณ บุระยาตร์²
Amornrat Kotchompoo¹, Pamornphun Yurayat²

บทคัดย่อ

การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้าน สภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 2) ศึกษา สภาพปัจจุบัน และความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านสภาพแวดล้อม และ3) พัฒนาแนวทาง การมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การวิจัยมี 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 56 คน ประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 56 คน และครู 317 คน รวม 429 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นหาค่าดัชนีความต้องการ จำเป็นและจัดลำดับแล้วศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้าน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ระยะที่ 3 พัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้าน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบ 4 ด้าน 56 ตัวบ่งชี้ 2. การศึกษาความต้องการจำเป็นและลำดับความ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Faculty of Education, Mahasarakham University

ต้องการ ได้แก่ ด้านการจัดการ เรียนการสอน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านนักเรียน และด้านการบริหาร 3. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 ร่วมในการ ตัดสินใจ ขั้นตอนที่ 2 ร่วมวางแผนตัดสินใจ ขั้นตอนที่ 3 ร่วมนำไปปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 ร่วมรับ ผลประโยชน์ ขั้นตอนที่ 5 ร่วมติดตามและประเมินผล ขั้นตอนที่ 6 ร่วมปรับปรุงและพัฒนา 4. ผลการประเมินคู่มือการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า มีความ เหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ส่วนร่วมของชุมชน การจัดการศึกษา สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

Abstract

Environment education is one factor that helps to improve the teaching of teachers. Students learning at the school to make the school a better environment for teaching and learning activities developed well. This research has the following goals: 1) to synthesize the elements and indicators of community involvement in the educational environment. Schools under the Secondary Educational Service Area Office 21. 2) to study the problems and needs the participation of the community in education. The environment Schools under the Secondary Educational Service Area Office 21. And 3) to develop guidelines for the participation of the community in education. The environment of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 21. The research consisted of 3 phase, Phase 1 the elements and indicators of community involvement in the educational environment of the schools. Secondary Educational Service Area Office Area 21. Phase 2 Study of the current problems and needs the participation of the community. In educational environment of the schools. And standard deviation of the current state and the desired state. Then the index needs and priorities (PNI), then study how best practices (Best Practice) studies to develop guidelines for the participation of the community in the educational environment of the schools of 3 school. Phase 3 development guidelines for the participation of the community in education. Environmental school Secondary Educational Service Area Office Area 21.

The results were as follows:

1. Study Theories regarding the components and indicators. Development guidelines for the participation of the community in education. Environmental school Secondary Educational Service Area Office Area 21 were found to be four components of the indicator 56. 1) Environmental management of the physical environment of the 14 indicators, 2) environmental management instruction of 14 indicators, 3) environmental indicator of 14 students. And 4) environmental management of 14 indicators.

2. The need to develop guidelines for the participation of the community in the educational environment of the schools. Secondary Educational Service Area Office 21. To include the field of teaching. The management of the physical environment of the students and the administration.

3. The involvement of the community in the educational environment of the schools. Secondary Educational Service Area Office 21 consists of 6 steps. Step 1 participate in the decision. Step 2 participation in planning decisions. Step 3 to take part in its work. Step 4 with the participation of beneficiaries. Step 5 participation in monitoring and evaluation. And Step 6 improvement. 4. Evaluation guide the development of community participation in education. The study found that the environment is appropriate. It is possible and useful in the overall highest level.

Keywords: Community participation, educational, community in education environmental school

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุใน มาตรา 8 ว่าด้วยการจัดการศึกษา และในมาตรา 9 ข้อ 6 มีใจความว่า การมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ และสถาบัน สังคมมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม มาตรา 39 ว่าให้ กระทรวงศึกษาธิการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและ การบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง และใน มาตรา 40 ได้บัญญัติไว้ว่าให้มี คณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทน ครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทน องค์กรการปกครองส่วน ท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็น กรรมการและเลขานุการคณะ

กรรมการสถานศึกษา ร่วมระดมทรัพยากรบุคคล ในชุมชนที่มีความ รอบรู้ ความชำนาญ และนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับการศึกษา ในการจัดการศึกษา (กาญจน์ เรืองมนตรี และ อรินธร นามวรรณ, 2554: 186 -194) และคณะ กรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นตัวแทนของ ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชนที่เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการ การศึกษาด้วยตนเองได้ตาม กรอบที่กฎหมายกำหนด จึงมีความหลากหลาย ของบุคคลที่เข้าร่วม เป็นคณะกรรมการจึงเอื้อต่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ต้องอาศัยความ รู้ความสามารถ และ ประสบการณ์ต่างๆ บุคคล ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญมาก เพราะบุคคลดังกล่าวมี บทบาทหน้าที่พัฒนาสถาน ศึกษา กำหนดความต้องการในการปรับปรุงสถาน ศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา และเป็นตัวแทนของชุมชนในท้องถิ่นที่สามารถรู้

สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน เพราะฉะนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรที่จะเข้าใจ บทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันจะช่วยให้การศึกษาของโรงเรียนมี ประสิทธิภาพและได้ผลผลิต คือ นักเรียนที่มีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันการจัดการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการตั้งแต่ระดับชาติระดับจังหวัด จนถึงระดับโรงเรียนเป็นการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคลในทุกระดับ โดยยึดรูปแบบประชาธิปไตยมาช่วยในการตัดสินใจ และกำหนดแผนงาน เป็นการจัดการแบบอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะบุคคล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ กำกับ การดำเนินกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ กฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศคำสั่ง และนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการ กิจการ ด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบและ เสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษากำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 10)

การพัฒนาการศึกษาที่มีความจำเป็นยิ่งที่ หลายภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานรัฐและชุมชนควรมีบทบาทช่วยเหลือครอบครัว และส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ จัดการ ศึกษา สนับสนุนให้สถานศึกษาทำหน้าที่เป็นแหล่ง เรียนรู้ให้กับนักเรียน การประสาน หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน ครูและโรงเรียน รวมทั้งร่วมกับโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

และแนวทางจัดกิจกรรม บทบาทของโรงเรียน ควรร่วมมือกับชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนาครู ให้สามารถสนองความต้องการในการเรียนของ เด็กและผู้ปกครอง การสร้าง สภาพแวดล้อมใน โรงเรียนให้มีความปลอดภัยถูกสุขลักษณะความ เป็นระเบียบสวยงาม ให้ความรู้ และสร้างความไว้ วางใจกัน การสรรหาครูและผู้บริหารที่มีคุณภาพให้ มีคุณธรรม จริยธรรม และ เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มาบริหารงานโรงเรียน บทบาทของครูใช้วิธีการ สอนและวิธีประเมินที่ผ่าน การทดสอบและวิจัยมา แล้วว่าได้ผลดีต่อการพัฒนาของผู้เรียนจัดเนื้อหา วิชาที่กว้างลึก เป็นที่สนใจ ทั้งแทรกข้อคิดทาง คุณธรรมจริยธรรมในบทเรียนตามกิจกรรมอย่าง มีความเหมาะสม มีบรรยากาศ ของการเรียนรู้ ที่มีความสุข ครูมีความผูกพันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นตัวอย่าง ในการเรียนรู้ ตลอดชีวิตบทบาทของชุมชนและสถานศึกษาที่จะ ผลักดันให้เกิดจุดเริ่มต้นของการ พัฒนาประเทศ ที่ยั่งยืน (ธนสาร บัลลังก์ปัทมา, 2551: 30)

ปัจจุบันโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญ และสัมพันธ์กันมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาไม่ใช่เรื่องของครูและโรงเรียน เท่านั้นทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของ ทุกคนไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน วัด โรงงาน กองทัพ กระบวนการทางเศรษฐกิจทุกอย่าง ศิลปะการแสดง กีฬา สื่อมวลชน เรียกว่าการศึกษาเป็นวิถีชีวิต เป็นทั้งวิธีการและเป้าหมาย ของ กิจกรรมทุกชนิดของมนุษย์ ดังนั้นในการ จัดการศึกษาสำหรับคนทั้งมวล (Education for all) และ ให้สังคมทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา (All for Education) การศึกษาไม่ใช่ เรื่องของ ครู โรงเรียนหรือกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น แต่ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัด การศึกษา (ประเวศ วะสี, 2535: 7-10) สภาพปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การ

ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จากรายงานประจำปีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า สภาพปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาตามบทบาท และหน้าที่บางส่วนยังรู้บทบาทหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมว่าตนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาน้อยมาก จึงทำให้การจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ยังขาดความชัดเจนในการร่วมพัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่ ชุมชน สังคมและประเทศชาติต้องการ ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ไม่บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างจริงจัง การปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาในส่วนโครงสร้างเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด แต่ในการปฏิบัติของ คณะกรรมการสถานศึกษาเน้นด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนมากกว่าที่จะ ไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและการร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้และพัฒนา ตนเองในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงามร่มรื่นเป็น ระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการ และเสริม การเรียนรู้อย่างหลากหลาย (ปฏิคมพงษ์ประเสริฐ, 2550: 19) ประกอบกับสภาพสภาวะ หรือ สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำ สร้างขึ้น อาจเป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิต เป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้หรือเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน และ พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไร นั้นการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วน ใหญ่ การจัด สภาพแวดล้อมที่ดี ที่เหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่พึงพอใจในการเรียนทำให้ เกิดสมาธิและปัญญา (อรพินธุ์ประสิทธิ์รัตน์, 2545: 54-55)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าในปัจจุบันกระบวนการจัดการเรียนการสอน จำเป็นจะต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือจากชุมชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
3. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ดำเนินการ ดังนี้

1. นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้จากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบ ตรวจสอบรายการสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

2. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครูผู้แทนชุมชน ในโรงเรียนจำนวน 429 คน

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

1. นำผลการวิจัยที่ได้จากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และจัด

ลำดับสรุปวิเคราะห์ข้อมูลเป็นประเด็นและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

2. สัมภาษณ์แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ที่ได้จากการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติเป็นเลิศ 3 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาคำตอบ ตัวชี้วัด และการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

- 1) แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- 2) แบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNImodified) ซึ่งสูตรในการคำนวณมีดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช อ่างถึง ใน สุวิมล ว่องวานิช, 2548: 279)

- 3) แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่พัฒนาขึ้นตามขอบข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ซึ่งเป็นเครื่องมือ

ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยาะที่ 1 ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก โดยได้รับการยืนยันองค์ประกอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการเรียนการสอน 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านนักเรียน และ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหาร ทั้งนี้ พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ องค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านนักเรียน ส่วนด้านที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหาร

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการ

จัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21

2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า โดยรวมและรายด้านโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านนักเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการบริหาร ส่วนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า โดยรวมและรายด้านโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ส่วนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการบริหาร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผลการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้าน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นกระบวนการพัฒนาตามหลักการบริหารแบบ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ปัญหา 2) การวางแผนกำหนดเป้าหมาย และ 3) การตัดสินใจ ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ

2) วิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา 4 ด้าน 2) เสนอแนวทาง/กิจกรรม/โครงการ และ3) ร่วมประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประกอบด้วย 1) ผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ 2) ผลประโยชน์ทางสังคม และ 3) ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ขั้นตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการ 2) ประชุมเพื่อหาแนวทางการประเมินแบบมีส่วนร่วม 3) ดำเนินการประเมินผล 4) จัดทำเอกสารรายงานผลการประเมิน และ 5) แจ้งผลการประเมิน ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงและพัฒนา ประกอบด้วย 1) ปรับปรุงแก้ไขวิธีดำเนินการ 1.1) หากไม่เหมาะสม ไม่สะดวก ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ประหยัดควรรหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ใหม่1.2) เพื่อการแก้ปัญหาด้วยการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานเมื่อพบปัญหาก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการตามวงจร PDCA ต่อไป 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องเมื่อพบว่าแนวทางที่ใช้ในการดำเนินงานมีมีประสิทธิภาพ และ 3) รายงานผลการดำเนินงาน/จัดทำเอกสารสาร

4. ผลการประเมินความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ต่อการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า มีแปลง เกษตร สวนหย่อม สวนสมุนไพร สวนพฤกษศาสตร์หรือสวน อื่นๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการ ปลูกไม้ร่มเงาไม้ดอก ไม้ประดับ รมรื่นสวยงาม และมีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีภายใน สถานศึกษา (ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าหญ้า สารกำจัดปลวก น้ำมันเชื้อเพลิง สารเคมีต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550: 81-85) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ในโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองนครนายก พบว่า มีการจัด สภาพแวดล้อมและการบริการในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ของผู้เรียนมีการปฏิบัติระดับมาก ประกอบกับ จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 91-92) การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนเตรียมทหารในด้านกายภาพด้านการเรียน การสอน ด้านการจัดกิจกรรม นักเรียน ด้านสัมพันธ์ภาพกลุ่มเพื่อน และด้านการให้บริการตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเตรียมทหารสรุปได้ดังนี้ การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาในโรงเรียน เตรียมทหาร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหารตามความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารทุกชั้นปี และเมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับชั้นปีของนักเรียน เตรียมทหารคือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 พบว่า โดยรวม

อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554: 70) ที่ได้ศึกษาการศึกษาการวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู ด้านอาคารสถานที่ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ประกอบกับสุพล อนามัย (2549: 91-94) ก็ได้ศึกษาการศึกษาการวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในภาพรวมและรายด้านได้แก่สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ และ สภาพแวดล้อมด้านวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า จัดให้มีการนำผลของการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาและเสนอผลงานให้ชุมชนทราบ สนับสนุนให้มีการจัดการผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ โดยวิธีการขาย แลกเปลี่ยนให้เปล่าจัดทำเป็นของที่ระลึก และเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554: 70) ได้ศึกษาการศึกษาการวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู ด้านการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านนักเรียนพบว่า นักเรียนเอื้อเพื่อพ่อแม่และมีมนุษยสัมพันธ์ดี นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น และนักเรียนรุ่นพี่ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554: 70) ที่ได้ศึกษาการศึกษา การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู ด้านนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจากการศึกษาวิจัยของ ราตรี ละครวงศ์ (2549: 20) จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 47) สรุปได้ว่า การวัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านกลุ่มเพื่อน เป็นการจัดการที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียนประกอบด้วย ความสนใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน และลักษณะส่วนตัวของเพื่อนร่วมชั้นเรียนกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียนทางวิชาการและ ด้านความประพฤติ ตลอดจนบุคลิกภาพ รวมทั้งการดำเนินการที่ส่งผลด้านจิตใจซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านการปรับตัว ของนักเรียน เช่น การส่งเสริมการทำกิจกรรมกลุ่ม การเข้าค่ายลูกเสือ ยุวกาชาด การแสดงงาน ประจำปีของโรงเรียน การแข่งขันกีฬาซึ่งรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน หรือ ครูกับครูซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหาร พบว่า มีการเปิดโอกาสให้คณะครูใน

โรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมรณรงค์และประชาสัมพันธ์เรื่องสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมแข่งขันประกวดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับทฤษฎียัวร์วอร์ด (2554: 70) ได้ศึกษาการศึกษาการวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารมี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

5. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมของ ชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการเรียน การสอน 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านนักเรียน และ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหาร จะต้องดำเนินการ 6 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน 3) การมีส่วนร่วมปฏิบัติ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 5) การมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล และ 6) การปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับบุญเสริม กิตินาม (2550: 95) พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางไช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 มีตาม กระบวนการ PDCA คือ 1) กำหนดประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชนในภารกิจงาน 4 ด้านของ โรงเรียน ได้แก่ ด้าน

บริหารงานวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป โดยออกแบบสำรวจจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหา 2) การเลือกประเด็นปัญหา เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การปรับปรุงและดำรงรักษา 3) การมีส่วนร่วม วางแผน (P) โดยจัดทำแผนให้สอดคล้องกับปัญหาตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน 4) การ มีส่วนร่วมปฏิบัติ (D) โดยจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบกำหนดกิจกรรมตามภารกิจ งาน 4 ด้านของโรงเรียน 5) การมีส่วนร่วมตรวจสอบและประเมินผล (C) โดยกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานการประเมินจัดทำแบบประเมิน 6) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ อนันต์ สัจกุลชัยเลิศ (2556: 65 -67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการ สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผน การมีส่วนร่วมตรวจสอบข้อเสนอแนะและประเมินผลมีส่วนร่วมในการ จัดการทรัพยากร และสอดคล้องกับแนวคิดของฉลาด จันทรสุมบัติ (2550: 149- 158) เกี่ยวกับการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม (PAR) 5 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมชุมชน 2) การสร้าง แรงจูงใจและจิตสำนึกส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสร้างวิสัยทัศน์ 3) การจัดทำแผน / พัฒนา ศักยภาพทีม 4) นำแผนไปปฏิบัติและพัฒนางาน 5) ประเมินผลสรุป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ทั้งในด้านกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านนักเรียน 4) ด้านการบริหาร โดยการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในชั้นวางแผน 3) การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนควรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และความรู้ในงานด้านการจัดสภาพแวดล้อม เสียสละเวลาในการเข้าร่วมดำเนินการของสถานศึกษาอย่างจริงจัง และจริงใจ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑารัตน์ ทองทิพย์. (2549). *การศึกษาการนัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการนัดการศึกษา ในโรงเรียนเตรียมทหาร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉลาด จันทรมบัติ. (2550). *การพัฒนารูปแบบการจัดองค์ความรู้ชุมชน*. คณะศึกษาศาสตร์, มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทรงศนีย์ วรคำ. (2554). *การศึกษาการนัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน วัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สารนิพนธ์กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. *The city Journal*, 4(85).

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

2. ควรวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3. ควรมีการวิจัยถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา ส่งผลต่อผลการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนหรือไม่อย่างไร

- บุญเสริม กิตินาม. (2550). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ วะสี. (2535). การศึกษาของชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. ใน เสรี พงศ์พิศ บรรณาธิการ, *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท*. พิมพ์ครั้งที่ 2, หน้า 17-34. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา มูลนิธิหมู่บ้าน.
- ราตรี ละครวงศ์. (2549). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์ ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2551). *แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สุพล อนามัย. (2549). *การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนันต์ ลัจกุลชัยเลิศ. (2556). *การมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.